

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 68/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. M., B., zastúpeného advokátkou JUDr. Z. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 116/2009 z 27. októbra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 53/2008 z 15. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2011 doručená sťažnosť JUDr. J. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Z. M., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 116/2009 z 27. októbra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 Co 53/2008 z 15. mája 2008. Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 4. februára 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania (v postavení žalobcu) vedeného Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanému Ing. J. V. (ďalej len „žalovaný“) pod sp. zn. 12 C 47/2004 o zaplatenie sumy 7 000 000 Sk.

Rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 47/2004-213 z 24. októbra 2007 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sťažovateľovi 4 590 000 Sk s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti okresný súd žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalovaný, ako aj sťažovateľ (v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá).

Krajský súd rozsudkom č. k. 12 Co 53/2008-238 z 15. mája 2008 rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania. Proti zmeňujúcemu rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol rozsudkom č. k. 4 Cdo 116/2009-284 z 27. októbra 2010 tak, že dovolanie zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudok najvyššieho súdu trpí rovnakými vadami ako rozsudok odvolacieho súdu. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom odvolacieho a dovolacieho súdu o tom, že písomnosť, ktorú okresný súd považoval za uznanie dlhu, *„nesplňa všetky požadované náležitosti a nie je možné výkladom obsahu tejto listiny dospieť k záveru, že právny zástupca, ktorý prevzal právne zastúpenie nielen fyzickej osoby Ing. J. V., ale aj obchodnej spoločnosti V. spol. s r. o., skutočne dlh uznal“*.

Sťažovateľ sa domnieva, že «Je absurdné a paradoxné zároveň, že Najvyšší súd SR v súlade s interpretáciou Krajského súdu BB vykonanou v súlade s platnou právnou

úpravou na str. 4 ods. 3 správne uvádza, že cit.: „Z hľadiska procesného pri uznaní dlhu prechádza dôkazné bremeno na preukázanie existencie dlhu v dobe uznania na žalovaného“, ale v rozpore s touto interpretáciou odvolací Krajský súd BB a ani dovolací Najvyšší súd SR nevykonali žiadne opatrenia, aby žalovanému umožnil preukázať existenciu resp. neexistenciu dlhu tak, ako to vyžaduje zákon. Najvyšší súd SR ako súd dovolací a ani Krajský súd BB ako súd odvolací nekonali podľa zákona, keď sa na rozdiel od súdu prvého stupňa nevysporiadali s tak zásadnou otázkou, ako je dôkazné bremeno v preukazovaní existencie dlhu v dobe uznania.».

Najvyšší súd podľa názoru sťažovateľa „vo svojom rozhodnutí porušil základné práva a slobody sťažovateľa uvedené v úvode tejto sťažnosti, keď dôkazné bremeno v prebiehajúcom súdnom spore ponechal na sťažovateľovi...

V prípadnom súdnom spore potom stačí, ak veriteľ predloží súdu uznanie dlhu. Dôkazné bremeno by sa tak presunulo z veriteľa na dlžníka, ktorý by musel súdu dokázať, že pohľadávka veriteľa nevznikla alebo že už neexistuje.

Ponechať dôkazné bremeno na žalobcu – sťažovateľa bez toho, aby to súd náležite zdôvodnil, resp. aby sa s tým súd náležite v zmysle platnej právnej úpravy vysporiadal, je nezákonné a neprípustné.“.

Podľa názoru sťažovateľa písomný uznávací prejav právneho zástupcu žalovaného z 21. decembra 2001 spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti uznania dlhu. Sťažovateľ tiež uvádza, že o existencii jeho pohľadávky voči žalovanému existuje celý rad dôkazov.

Sťažovateľ v tejto súvislosti okrem iného uvádza, že „Platenie úrokov zákon kvalifikuje ako prejav uznania záväzku dlžníka voči veriteľovi tzn. že je to zákonný dôkaz, ktorý svedčí o tom, že dlžník reálnym plnením úrokov zo svojho záväzku tento záväzok v čase platenia – úhrady úrokov uznal.

Zo súdneho spisu je zrejmé a jednoznačné, že dlžník dňa 01. 06. 2001 uhradil veriteľovi – sťažovateľovi na úrokoch sumu 400.000,-Sk a dňa 04. 06. 2001 sumu 115.000,-Sk.

Z pohľadu plnenia úrokov mohla byť teda pohľadávka veriteľa – sťažovateľa podľa ust. § 101 OZ premlčaná až po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty tzn. 01. 06. 2004 resp. 04. 06. 2004. Žaloba bola podaná na súd dňa 23. 12. 2003, tzn. včas, pred uplynutím premlčacej lehoty.“.

Napadnuté rozsudky odvolacieho aj dovolacieho súdu nie sú podľa názoru sťažovateľa riadne a zrozumiteľne odôvodnené, a preto sú nepreskúmateľné.

Vychádzajúc z argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. základné práva sťažovateľa JUDr. J. M. vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základné právo na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 15. 05. 2008, sp. zn. 12 Co 53/2008-238, bolo porušené.

2. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/2009-284 zo dňa 27. 10. 2010 a rozsudok Krajského súdu BB sp. zn. 12 Co 53/2008-238 zo dňa 15. 05. 2008 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu BB na ďalšie konanie.

3. sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- Eur (tritisíc eur), ktorému mu je Najvyšší súd SR povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 444,04 Eur (štyristoštyridsať štyri eur) na účet jeho právneho zástupcu č. účtu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd na základe obsahu sťažnosti a jej príloh pri predbežnom prerokovaní posúdil sťažnosť sťažovateľa a zisťoval, či existujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 12 Co 53/2008-238 z 15. mája 2008

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v prípade, ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti namietanému rozsudku krajského súdu dovolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 4 Cdo 116/2009-284 z 27. októbra 2010

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

Z odôvodnenia zmeňujúceho rozsudku krajského súdu z 15. mája 2008 vyplýva, že tento zhodne so súdom prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že medzi sťažovateľom a žalovaným bola uzavretá zmluva o pôžičke zo 7. septembra 2000, podľa ktorej sťažovateľ prenechal žalovanému sumu 7 000 000 Sk a žalovaný sa zaviazal vrátiť ju sťažovateľovi do 30. októbra 2000. Kým okresný súd považoval žalobu za včas podanú, keďže písomnosť z 21. decembra 2001 vystavenú právnym zástupcom žalovaného považoval za uznanie dlhu, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, krajský súd dospel k záveru, že táto písomnosť nespĺňa všetky zákonom požadované náležitosti pre uznanie dlhu. Z obsahu písomnosti z 21. decembra 2001 je zrejmé, že sa v nej okrem zmluvy o pôžičke zo 7. septembra 2000 uvádza aj faktoringová zmluva uzatvorená medzi podnikateľskými subjektmi a že žalovaný obe tieto zmluvy považuje za neplatné pre rozpor so zákonom. Hoci sa v tomto písomnom prejave uvádza prevzatie sumy 12 000 000 Sk a prísľub peniaze v neuhradenom zostatku vrátiť, tento písomný prejav vôle žalovaného nie je možné vyložiť podľa názoru krajského súdu tak, že by v ňom bol uvedený dôvod dlhu a jeho výška. Trojročná všeobecná premlčacia doba začala plynúť nasledujúcim dňom po 30. októbri 2000, teda 31. októbra 2000, a uplynula 31. októbra 2003. Keďže sťažovateľ podal žalobu na súde až 23. decembra 2003, neuplatnil si podľa názoru krajského súdu právo v lehote uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka.

Z rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že «Za správny, výsledkom vykonaného dokazovania zodpovedajúci treba považovať záver odvolacieho súdu, že obsahom listu zástupcu žalovaného (tiež aj zástupcu spoločnosti V., spol. s r. o.) z 21. decembra 2001 adresovaného žalobcovi, nie je prejav vôle žalovaného smerujúci k uznaniu dlhu, ktorý je predmetom uplatnenej žaloby v zmysle § 558 OZ. V tejto súvislosti odvolací súd správne uviedol, že k platnosti takéhoto právneho úkonu, okrem písomnej formy a všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony je potrebné, aby dlžník vyjadril prísľub zaplatiť dlh, uviedol dôvod jeho vzniku a výšku v akom dlh uznáva. K tomu treba dodať, že ak viacerí dlžníci (napr. fyzická osoba a právnická osoba, ktorej spoločníkom a konateľom je rovnaká fyzická osoba) majú voči veriteľovi niekoľko dlhov (ako tomu bolo v posudzovanej veci) a teda uznávajú viac dlhov, musí byť nepochybne určené, ktoré jednotlivé dlhy

jednotlivý dlžníci, čo do dôvodu a výšky uznávajú a sľubujú zaplatiť. Za uznanie dlhu však nemožno považovať len vyjadrenie viacerých dlžníkov (ich zástupcu) v tom zmysle, že prevzali celkovo určitú sumu peňazí, koľko z nej celkove uhradili a že zvyšok v dohľadnej dobe vrátia.

V posudzovanej veci list advokáta JUDr. P. P. z 21. decembra 2001 ako zástupcu nielen žalovaného, ale aj spoločnosti V. spol. s. r. o., so sídlom v B. adresovaný žalobcovi, je reakciou jeho klientov na návrhy dvoch dohôd o urovnaní zo 14. decembra 2001 predložených žalobcom (nie reakciou na výzvu žalobcu z 22. novembra 2001, ako to zavádzajúco tvrdí žalobca), ktoré žalovaný ani spoločnosť neakceptovali. Z tohto podania je zrejmé, že vyjadrenie sa týkalo dvoch právnych úkonov, ktoré so žalobcom uzavreli jednak žalovaný (zmluva o pôžičke) a jednak spoločnosť (faktoringová zmluva) a že oba právne úkony považovali za neplatné. V poslednom odseku tohto listu uvedený text, že klienti „uznávajú“, že od žalobcu prevzali celkovo sumu 12 000 000,- Sk, že z nej doposiaľ uhradili sumu 4 500 000,- Sk a že zvyšok mienia uhradiť bezprostredne potom ako získajú úver, nemožno považovať za prejav vôle žalovaného smerujúci k uznaniu dlhu, ktorý je predmetom uplatnenej žaloby v zmysle § 558 OZ. Ide tu totiž len o vyjadrenie viacerých dlžníkov (ich zástupcu) o tom, akú sumu peňazí celkove od žalobcu prevzali, koľko celkove z tejto sumy uhradili a že zvyšok mienia vrátiť. Uvedená časť listu teda neobsahuje, ktoré jednotlivé dlhy jednotlivý dlžníci, t. j. žalovaný a spoločnosť V. spol. s. r. o., čo do dôvodu a výšky uznávajú a sľubujú zaplatiť. Žalobca preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd dospel nesprávne k záveru, keď tento list (časť jeho obsahu) nepovažoval za jednostranný právny úkon uznania dlhu v zmysle § 558 OZ.

Za správny treba následne považovať aj právny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého tento úkon nemohol mať za následok prerušenie behu premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 OZ a že právo žalobcu sa premlčalo, lebo nebolo uplatnené na súde v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe (§ 101 OZ). Pri určení začiatku plynutia premlčacej doby odvolací súd vychádzal správne zo záveru, že žalobca mohol právo po prvý raz vykonať nasledujúci deň po splatnosti dlhu určenej v zmluve dňom 30. októbra 2000 (výsledkami vykonaného dokazovania nebolo preukázané tvrdenie žalobcu o predĺžení splatnosti pôžičky do 30. októbra 2001 formou dohody so žalovaným) a teda, že trojročná premlčacia doba uplynula dňom 31. októbra 2003. Keďže žalobca podal žalobu na súd až

23. decembra 2003 a žalovaný sa v konaní premlčania dovolal, musel odvolací súd na námietku premlčania prihliadnuť a nemohol premlčané právo žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 OZ). Napokon, správnosť vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu žalobca v dovolaní ani nenapáda.».

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a teda nesúladný s ústavou. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), čo sa v posudzovanom prípade zjavne nestalo.

Najvyšší súd (rovnako ako súd odvolací) dospel k záveru, že obsahom listu zástupcu žalovaného (tiež aj zástupcu spoločnosti V., spol. s r. o.) z 21. decembra 2001 adresovaného sťažovateľovi nie je prejav vôle žalovaného smerujúci k uznaniu dlhu a zároveň tento list neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti uznania dlhu. Skutočným obsahom listu je len vyjadrenie viacerých dlžníkov (ich zástupcu) o tom, akú sumu peňazí celkove od sťažovateľa prevzali, koľko z tejto sumy uhradili, a že zvyšok mienia vrátiť. Uvedená časť listu teda neobsahuje, ktoré jednotlivé dlhy jednotliví dlžníci, t. j. žalovaný a spoločnosť V. spol. s r. o., čo do dôvodu a výšky uznávajú a sľubujú zaplatiť. Keďže list z 21. decembra 2001 nemožno považovať za uznanie dlhu, nemohol mať za následok prerušenie plynutia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a právo sťažovateľa sa premlčalo, lebo nebolo uplatnené na súde v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe.

Sťažovateľ namieta, že

a) najvyšší (aj odvolací) súd sa „nevysporiadali s tak zásadnou otázkou, ako je dôkazné bremeno v preukazovaní existencie dlhu v dobe uznania“, a napriek tomu, že uznanie dlhu zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že dlh v čase uznania trval a dôkazné

bremeno sa presúva na žalovaného, „*dôkazné bremeno v prebiehajúcim súdnom spore ponechal na sťažovateľovi*“,

b) písomný uznávací prejav právneho zástupcu žalovaného z 21. decembra 2001 spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti uznania dlhu, pričom v spise sa nachádza celý rad dôkazov o existencii dlhu v čase jeho uznania,

c) uznanie dlhu je možné vyvodiť aj zo skutočnosti, že žalovaný platil úroky a začiatok plynutia premlčacej doby sťažovateľ odvodzuje od okamihu platenia úrokov žalovaným v júni 2001,

d) rozsudok najvyššieho súdu je nedostatočne odôvodnený a z tohto dôvodu nepreskúmateľný.

Námietky sťažovateľa nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za dôvodné. Naopak, podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd aj krajský súd jasne a zrozumiteľne vysporiadali s otázkou posúdenia obsahu a účinkov listu právneho zástupcu žalovaného (aj spoločnosti V., spol. s r. o.) z 21. decembra 2001, pričom svoj myšlienkový postup a právny názor ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnili. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ako aj napadnutého rozsudku krajského súdu celkom zjavne a zrozumiteľne vyplýva, prečo predmetný list nepovažovali za prejav vôle žalovaného (jeho zástupcu) smerujúci k uznaniu dlhu. Ústavný súd preto argumentáciu najvyššieho súdu v nijakom prípade nepovažuje za svojvoľnú, a preto nevidí dôvod, aby do nej zasahoval a menil ju.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa prenesenia dôkazného bremena na sťažovateľa napriek existujúcemu uznaniu dlhu, ani táto podľa názoru ústavného súdu neobstojí. Odvolací aj dovolací súd dospeli k záveru, že list právneho zástupcu žalovaného (aj spoločnosti V., spol. s r. o.) z 21. decembra 2001 nie je možné považovať za uznanie dlhu, a preto bolo potrebné vychádzať zo záveru, že plynutie premlčacej doby sa neprerušilo a táto začala plynúť 31. októbra 2000 a uplynula 31. októbra 2003. Sťažovateľ podal preto žalobu oneskorene – po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Navyše za situácie, keď neexistuje platné uznanie dlhu, dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu.

Ani krajský súd, ani najvyšší súd nespochybnili existenciu dlhu žalovaného voči sťažovateľovi v čase spísania listu z 21. decembra 2001. Naopak, súdy všetkých stupňov dospeli k záveru, že medzi sťažovateľom a žalovaným bola uzavretá zmluva o pôžičke zo 7. septembra 2000, podľa ktorej sťažovateľ prenechal žalovanému sumu 7 000 000 Sk a žalovaný sa zaviazal ju sťažovateľovi vrátiť do 30. októbra 2000. Ani jeden zo súdov konajúcich vo veci sťažovateľa nespochybnil existenciu dlhu k 21. decembru 2001. Žaloba sťažovateľa bola zamietnutá na základe úspešného uplatnenia námietky premlčania žalovaným. Najvyšší súd ani krajský súd sa v podstate existenciou dlhu ani bližšie nezaoberali, keďže to vzhľadom na úspešne vznesenú námietku premlčania ani nebolo potrebné.

Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu tiež vyplýva, že sťažovateľ v dovolaní nenapadol záver krajského súdu o tom, že žalovaný mu mal v zmysle zmluvy o pôžičke a jej dodatkov dlh splatiť do 30. októbra 2000.

K námietke sťažovateľa o tom, že k uznaniu dlhu žalovaným došlo okrem listu z 21. decembra 2001 aj tým, že žalovaný platil úroky, ústavný súd poznamenáva, že v občiansko-právnych vzťahoch, na ktoré sa aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka (ako to bolo aj v právnej veci sťažovateľa), sa platenie úrokov nepovažuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. Účinky uznania záväzku má platenie úrokov ohľadom sumy, z ktorej sa úroky platia v obchodno-právnych vzťahoch (§ 407 ods. 2 Obchodného zákonníka). Preto nemožno v danom prípade odvádzať začiatok plynutia premlčacej doby od zaplatenia úrokov žalovaným v júni 2001.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a právne závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatoval, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2011